

Kalevi teine tulemine.

Kriitiline essee. (Piibajata stiilis).

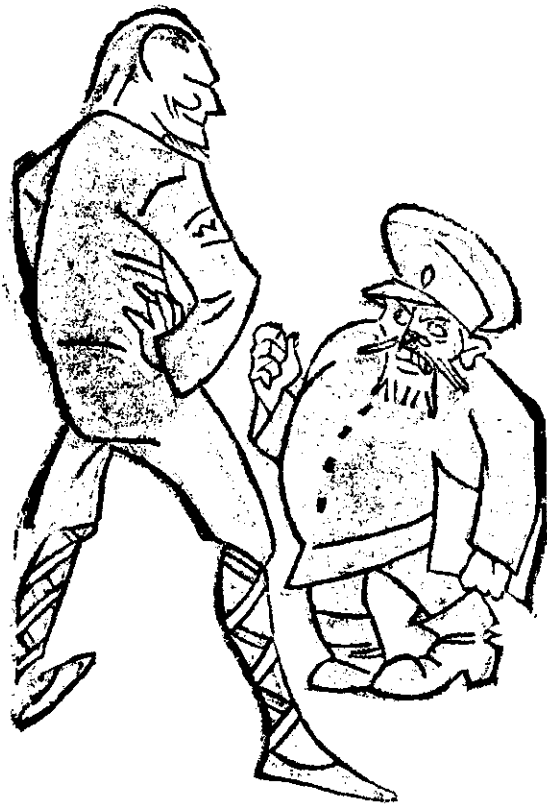
I.

Gori joonistused.

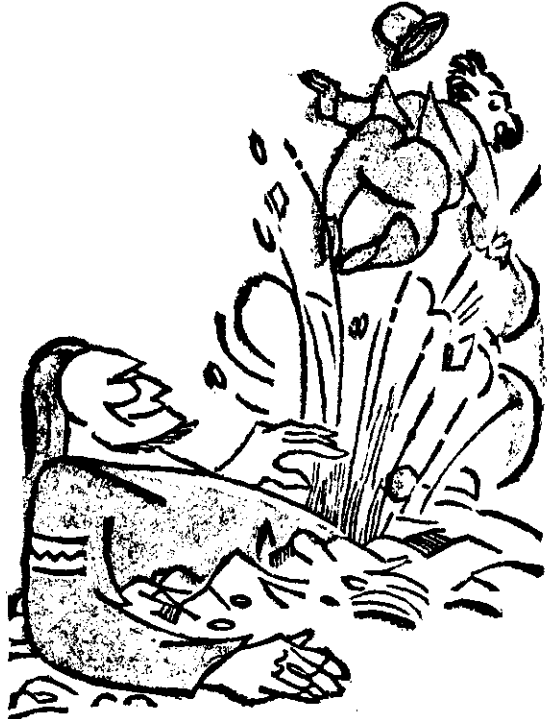
Sortsilastest rõhuti musta mulla hange surma unes raskes suikus Kalew kange, rinnal kaswas leinakask ja kõwer kidur mänd, nagu puhastusetales kõrbend tondi händ. Uinus Kalew, uinund oleks ta weel kaua, kaua, aga sündmus ootamata sundis jätma hana. Ühel heal päewal kuulis Kalew järsu paugu, maapind üles prahwatas, järele jättes augu.

Augu ääre peale ilmus warsti tšise mees, kelle nina nagu sprotti tomaadi sousti sees. Waatas augu põhja mees ja hüüdis: „ai geschehwt! pölewkiwi on siin, pange tähel, eht!“ ... Kuulis Kalew seda, kulmuil ilmus korts, mõttes: „kas ka hauas rahu ei anna sortsi!“

Sadamasse jõudes äkki tema ees seisis kuri tõsiwene mees, käratas ja ütles: „Stoi, kuda pasholl! Maksa aga ruttu ära oma toll!“ Lause oli öeldud selges Wene keeles, (see on Kalewil weel praegu hästi meeles). Kalew tõstis mütsi ja ütles: „winawat! Kui siin alles töötab Wene aparaat, siis ei saa te minult mitte ühte „kulli“ — Wene keelt ei mõista mina mitte tolli!“ ... Edas' sammudes ta jõudis warsti linna; mõttes, mis nüüd teha, kuhu õige minna? Tahtis suitsetada, astus sisse poodi, palus suitsupaberit ja tubakat paar loodi.

Kanged käed siis järsku wälja sirutas, rümpsu oma pealt kangel' wirutas. Tõusis hauast üles, ütles: „Eesti pind, kui sa warjata ei suuda enam mind, siis su rüpest lahkun, kuni tuleb tund, et su kaisus jätkata wõin segamata und!“ Sõnades ni, Kalew oma kalmu jättis, käega löi ja kursi linna poole wõttis ...

„Asjata ta ootas, ei saanud ühtki „halli“ — aega polnud sellidel, nad mängisid jalgpalli! ... Tuli wälja, sülitas, ja astus raekotta, et end kodaniku nimekirja üles wõtta.

„Asjata ta ootas, ei otsal higipüsad — jalgpalli mängisid kõik auwüärt linnaisad! ... Tahtis wõtta woorimehe, sõiti Toompea lossi, aga siin ta mokad jälle läksid mossi. —

Woorimeestel iga minut oli wäga kallts, nemad südilt harjutasid endid jalapallis! ...

(Järgneb).

Mis ewangelistid Kristusest arwawad.

Karl Rantsky järele.

Ewangeliumides on laialdased kirjeldused Jeesuse elust ja tegudest. Rahjaks on nende ustatvus aga kahtluse all. Kindel on, et wägematest kristlusest kirjutajatest ainult ühest, nendest ühest poolt kirjutatud on, kelle omaks neid arwatakse, samuti ka, et nemad märkja hiljem teinud ja et esialgne tekst hiljemate juurdelianduste läbi jägedasti muudetud on.

Wanemaals ewangeliumis peetakse Markuse oma, mis igatahes mitte enne Jerusalema linna purustamist ei tekinud, sellega poolfaba aastat pärast Jeesuse surma. Mis ta jutustab, on siis poolfaba-aasta joosul tekinud magajuttude tagajärg.

Markuse järgnes Luukas, siis Mattäus ja lõige wiimaks Johanne. Wähemalt sada aastat peale Jeesuse sündimist. Wäga kange-male algust, juba imelikumaks lähevad ewangeliumide lood. Juba Markuse jutustab inetegudest, kuid nad on armetud hiljematega võrreldes. Mattäus, surmuse üles-äratamine. Markuse juures kutsutakse Jeesus Jaituse tütre juurde, kes wiimasel hingetõmbamisel. Kõik arwatakse, et ta surmub, kuid Jeesus ütles: ta magab, watab talle tae ning neitsi tõuseb.

Luukas juures kutsutakse sellele loole Raimi linna noormees. Ta on juba nii kuu surmub, et teda hauda wõitakse, kui Jeesus wastu juhtub ja teda surmusest üles äratatakse.

Johanne ei rahulda aga ka sellega. Ta taob Saatkuse ülesäratamise, kes juba neli päewa hanaas olnud ja juba haigeb.

Selle juures puudub ewangelistidel paljude asjade kohta, millest nad kirjutasid, tead-

misid. Nii laheb Luukas Noosepit ja Mariat ühe Rooma rahwajumaluse pärast Naatfari-tist Betlemma reisida, kus Jeesus sündib. Aga niisug. üleskirjut. ei ole Augustuse ajal olnud. Peale selle jai Juudamaa alles pärast seda aastat, mille peale Jeesuse sündimist arwatakse Rooma riigi alla. Seetõttu aastat peale Kristuse sündimist oli küll üks rahwajumaluse, kuid elukohtade järele. Sellega ei olnud tarwidust reisi Betlemma ette wõtta.

Ka Jeesuse kohtuprotseksi Pontifitse Pilatuse ees ei wasta ei Juuda ega ka Rooma kohtupidamise korrale. Nii siis, ifegi seal, kus ewangelistid mitte imetegudest ei räägi, jutustavad nad õige fegaseid asju.

Ja mis jarnafel teel „ewangeliumina“ kirjutati, seda parandajid weel hiljemad amberkirjutajad.

Nii näituseks, lõpetab Markuse ewangeliumi wanemad kirjutajad 16. peatükki 8. lalmiga, kus näitab jurnud Jeesust hauast tõusnud; aga tema ajemel ühe noormehe pifas, walges riides leidub. Siis lahusid nemad hana juurest ja „kariisid“.

Mis praegustes wäljaannetes sellele järgneb, on hiljem juurde kirjutatud. Kuid selle 8. lalmiga ei mõinud tšõ lõppeb. Sellepärast oletas juba Renan, et esialgne ewangeliumi lõpp maha on kutsutatud, sest et ta teateid si-faldas, mis hiljematele ilmawaadetele ei wasta-

tanud. Teiselt poolt jõudis Pfeleiderer, nagu ka mitmed teised õpetajad, põhjapanema uurimise järele otusele, et „Luukas ewangeliumi weel midagi Jeesuse üleloomulikuist faamistest ei tead-

ja siis 34. ja 35. lalmi näol 1. peatükki fiske lanti, samuti nagu 3. peatükki 23. lalmi fönad: „nõnda kui arwati“. (Jeesus oli nõnda kui arwati, Joojepi poeg).

Juba 19. aastajaja algul tunnustasid mitmed nuriad ewangeliumi Jeesuse eluloo tund-maõppimiseks mittekohtasteks alikateks. Bruno Bauer läts ifegi nii kangele, et ta Jeesuse ole-masolu täiesti eitab.

Garnadi arwates jääb ewangeliumide luge-misel ainult „pilt Jeesuse jutlustest, tema elu-lõpuft ja muistest, mis ta oma jüngerite peale awaldas“. Garnadi kaaslane Pfeleiderer leiab: „Ühe mõis teise „Apostlite tegudes“ toodud kõne üle waielba, ei ole mõtet. Wõeldagu ainult, mis lõit oletama wõis, kui kõne täpisealt mõi wähemalt ligikaudsetti edastandmist uskuda ta-haks: kõne peats olema mõne pealtkuulaja poolt kõhe üles kirjutatud (õigem stenografeer-ritud) ja see üleskirjutus peats kuulajate rin-gides, kes ometi juuremalt jaolt juudid mõi pa-ganad olid ja selle wastu, mis nad kuulsid, las üfistõisid mõi waenulifud, — üle 50 aasta alal hoitud olema ja lõpuks need kõned ajaloo-kirjutaja poolt mitmest maanurgast kokku lo-gu-tud. Kes enesele lõige selle mõimatuft on feg-gets teinud, see teab, et need kõned „Apostlite

tegudes“ waba mõttefujutus on, milles kirja-nif oma kangelasti nii rääkida lafeb, nagu tema arwamise järele nad jarnafes seijuforras rää-kida oletas mõinud.“

Kas ei maksa see ka Jeesuse kõnede kohta? Tegelikult leidub tema kõnedes üksteisele was-tutawaid kohti, mis ainult sellega seletatavad, et mitmejuguft woolud fristlaste seas Jeesu-se kõnefid oma arwamise järele õienafid. Wõr-reldagu mäejuftust Luutal ja hiljemkirjutatud Matteuse omas. Luutal leidub waeaste ülfista-mine („õndjad olete teie, waejed“) ja rufaste huffamõifimine („hüda teile, kes teie ruffad olete“). See ei näidanud paljudele fristlastele Matteuse ajal enam fünntis olewat. Sellepärast teeb Matteuse ewangelium waeftest, kes õndjats peamad faama, waimuft waejed, hüda-tunlufure rufastele jätab aga hoopis wälja! Nii fäidi ümber kõnedeaga, mis juba üleskirju-tatud olid, ja siis peafime weel ufutama, et need kõned, mis Jeesus umbes poolfaja aasta eest enne nende üleskirjutamist pidanud, täpifealt-felt on juubetud edafi anda! Kõnet, mis kõhe üles kirjutatud ei ole, poolfaja aasta joosul fuuft juhu muutmatali edafi anda, on täiesti mõimatu.

MUSTAPEADE-KLUBI SAAL. Reskn. 18 okt. 1922.

Wilmans klawerikontsert

Aleksander Borowski

Eeskawas: BEETHOVEN, RAVEL, SKRJABIN.

Algus kell 1/8 8htul.

Algus kell 1/8 8htul.

Piletite eelmüük laupäewast 14. okt. mustapeade-klubi ukseholdja juures kella 10 hom. kuni kella 8 õhtul.

Kontsertbüroo „Eeto-Muusika“.

Tulbimaania.

Esimesest ajaloolisest suurspekulatsioonist.

Börsimäng ja spekulatsioon kapitalismi kaasajasturjona ulatub tagasi 17. aastalajasse, kus ta oma eelkäijena üle elas. On huvitav, et esimene ajalooline suurspekulatsioon „botaniseerivat“ laadi kandis. Meieaegsed aktsiad ja väärtusvahendid olid alles tundmata, kuid selle asemel mängiti börsel — fibulatega.

Kuid alusme otsestest faktide juurde. Aastal 1554. oli loodusuurija Bussard suure distantsi — nimelt oli tulv — Märia-nopolist õhtumaise Euroopasse toonud, kus see lill ka pea kodumise ja affilimatiivseks. 1630. aastal tähtsasti Hollandi jeltatõnnaas selle taime vastu (tundmata põhjustel) järsku kirgline armastus. Igakuise püüdis sellele fibulale läheneda ja niipalju tulbifibulaid tootja osta, kui rahapung lubas.

Kui alguses ainult tulvide ostmise peale mõidur mälga minid, siis selgus pea äärmiselt loomuga inimestele, et neid ka suure vahetajaga eadsi müüa mõis. See tulbifibulate ostmis-müümise kirj, mille temperatuur püüv-päevast fertis, pakkus foodja juhuje hästihorganiseeritud börsiaarkis, millest wars-ti kõik jeltatõnnaasid kirglikult oja mõtjib. Mäbad kapitaalib haffasid jooksma „tulpi-desse“, jaagimõimalusjed jelles äris olid nii muinasjutuliku, et foliid äri ning loomult tumbatavheius tagasi tõrjuti ning hävitati ja „ajafahane“ ärimees veel ainult fibulatega „mängis“. Tulbid olid 1634 jama ohjitatavad kui raudteeaktsiad 1844.

Kujunes pilt, nagu meie päeval see kõige tuttav. Tehti ostulepinguid ja müüdi neid suure vahetajaga eadsi, et fibulate furs tõusis ja tõusis. Tervet maad, majad ja varandused panditi fibulate alla. Kirjutati lepinguid alla ja makseti tuhanded tulb-naid tulvide eest, keda maafikid, et ostjad ega müüjad oma filmagi polnud näinud.

Sibulaga oli kindel äri, kes tulbiga tegutses ei saanud kunagi kahju. Paljud kehavad inimesed said sellest spekulatsioonist oja võttes rikkaks. Börsimäng ja alamaid feisus, hangeidajad lilledega. Ja notaariume äri äitjes.

Muide nii kained hollandlased haffasid tõstfist uskuma, et see terge rikastumise jeltuford enam kunagi ei löpe. Mäbad ja ettemõtted anti totiteste fibulate eest ära. Mägu maa andus imelikule lootusele, et fuidas fa muudur tundmustega on, kuid armastus tul-pide vastu ei jätur kunagi, pigemini tohib ta fire poolest ainult taswada. Ja kui woti-maks teated tulid, et „tulbipalawik“ ka wäl-jamaal laiali laguneb, pidas Holland, kellel kõige rohkem tulpe, end ilma waraaidaks, ja lootis, et kehous jellel maal müüid üldse on muinasjutuks jannud. Ilhe fönaga — inimföö tulewift näis ilma otiani fibulate peal olevat.

Kui kõigele tulbifibulate hind spekulatfiooni tagajärjel tõusis, näitawad tolleagejed „turuhinnad“. Loomse ainult ilhe näituse. Altmari linnaaregister tõendab, et linna-maestemaja heaks on tulnud feal 1637. a. 120 fibulat avalikule wäljapaffumisele ja selle „partii“ eest on maksetud 90.000 tulb-raha (floriini).

Kuid jamaal aastal tuli kriis. Porraga kadus inimele uft tulbisse ja tema teelus ilhe kõige armastamast fibulaib. Sepingud murti, haamer rippus kõigi asjaosaliste peatohal. Unistused lõputa rüüstest ja waran-buste kaswanisest langeid tofku. Inimesed ärtasid kui unenäost. Veel nädala eest mõis paari tulbi omanik omi fibulaib wütsfiftude waranduste vastu „realiseerida“. Müüid is-tus see muinasjutu-krõõsus jurnumatja näo-ga oma juurifote juures, millel ilenefted ideliffu wäartust polnud ja jellepärast ka misfi hinna eest ei mõinud enam müüidub faada.

Wastastifustel fuffestfioonist toffinud massifpühhoos, mis inimesi pekfifule jaagija-hile oli fonganud, lõppes jama massifufe kasfifahastufega. Siiglaunistuste uftetefst õit-est jäib järele ainult mõningad lähawintfuta-tud ning ümfüüidud — fibulad.

S. R.

Sahlerd aja: „Rastet ajad, pole muid kui mälja ja maffa!“

Pinguiniide maal.

Laemaarsti dr. Kramp-Nilfeni uueast kir-jatõõst „Pinguiniide maa“ mõtame järgmised ähtasjalised seletused nende laugel põhjamaal olemate loomade elust: Kõikidest juhtumistest polaarmerele on kallasfift pinguiniide juurde üts naljatamatest ja huiwitatamatest. Järu-l-dane loodusjuhjus on siin loonud loomade ähtis-konna, mis kujutab inimest jeltatõnnaas elu imelikult, iroonilise järeleaimdusega. Meed loo-mad oma fõnnatuga tulewaw meele wanu au-wäärt, jabatuubitandwaid kodanikka, wõi tanu-ja juurritifuga naist. Kui neile lähenele — nende arw mõis küll umbes 100.000 ümber olla — waatlewad nad teid suure huiw ja tähepau-ga. Nende seas mõis müürida tundide lau-ya. Nad ei wäljerda mingit hirmutunnet, waid heatahtlikult huiwifust. Nende hulgas mõis end täiesti kodufena tunda. Igapäool loosolefud. Kõnelbafse ja kõnelbafse. Wäike jall tuleb sinu poole, ja äh, kes ifeäransis fõjalas, arwata-waasti mõne fiftifalga liige, tormab sulle nola ja jalgadega kallale. Pead teha paari tugewa fõrwatfifuga eemale tõrjuma. Pinguiniidid on ka oma enamafjed, kes midagi ei tee, waid as-jata ümber hulguwad. Ka oma bon Juan'id on neil, kes pejast peja juurde rännates, haudu-watele armfamatele mõne õrna fõna fõrwu fo-fistawad. Siin ja seal mõis näha muufitalist armastuspaare, kes wäljafitratatud laela ja weidi tahapoole fäänatud peaga piffi armas-tuflaule laulawad, feal juures teha taktis fin-na ja tanna õõfjutades. Nende laul fõlab enam laste pafuna tuututamifena, kuid feisaf ja nääilme feal juures ei ole kuulfate lauljate omadest häälemad. Tee, mis pinguiniide lin-nast meriranda müü, kujutab aswafidist lāna-wat. Alati on feal lõpmata rāndamift nāha. Siin faadetaffe ähtisteif fuhugile, rāagitaffe, ta-fistataffe liffumift, jātataffe feisima, kui ifeāra-nis ilufat pinguini nāifuleft fõhataffe. Jfufaf-keel ilmadel fufifebfi merirand pinguini-fafaf-teft ja nii mõnigi pinguini abhelumees on nāh-tawasti tufane, et oma fuplona abikaafa afemel peab munad pejas fõojab hoidma. Päewade laupa mõisf siin uurida ja õppida, aga laewa-wile hüüdis ja meie pidime pinguiniilinnast lahluma. Kaugel meres falfu ofas isfus ähtif pinguini linnufe majesteetlises rahus. Ta oli kārattfema kodulinna maha jātunud, et ähtif olla oma jūgawate mõtetega. Ta paistis mulle elu-mõõrāna, mõtlemife jūmbuolina — ähtif jūda, mis tuffus polaarmere ofatufes.

Pea-sissekääk uude riigikoguhoonesse.

Wõimutandjad wahipõldati võralt tülis.

Minister riigikogu esimehe wahiposti ära wõtnud.

Mõni aeg tagasi oli riigikogu juhatusel korraldusel parlamendi ufje fõrwale wahipõldat püsti pandud. Wahiposti mõis feal paar päewa nāha. Kas mees digel fõhal ajas, on ife fuffinus. Jāraku oli aga post faonud, ilma, et riigikogu juhatus selleks oleks teab-nud.

Tuli wälja, et riigikogunema, wõi mõne teise ministri korraldusel wahipõldat parlamendi ufje fõrwalt ära oli toodud.

Uu maa peal juba 1000 miljoni aastat felfinud.

Leipsigi loodusuurijate kongressil kõneles fuulus Nootfi õpetlane Swante Arrhenius fiftfifalifist jeaduapāratusjelt fõmo-femiliste fūndmuste juures.

Tema arwas oletada wõimat, et meie maafera juba umbes 1000 miljoni aasta jooftul elu-ibufid fāndnub. Nii fāna olla ni-melt pāitene muutmātult oma fiiri maa peale faatnub.

See ajas faks wõimu tülfi. Mõ on ifegi riigikogu wanematefogu lahendada antud. Miniftrid arwawad, et Loompea loffi fõman-oandil digust ei olud ilma ülemufe loata wahipõldide arwu waltfufe ruumides wāhen-bada, kuna riigikogu esimees jalle leiab, et ilma riigikogu juhatus teadmata ei oleks tohtinud wahipõldatit ära wõtta.

Mõ on praegu veel pooleli.

—fs.

Rikkam mees ilmas.

Senini peeti ilma rikkamaks meheks ameeriklast Rodfelleri. Müüid tulewad aga teated, et tema oma rikkuse poolest ilmas te-fefe fõhale furutud, kuna efimef. fõh. tõusnud Henry Ford, fūndus autowabrifant Det-roit'ist, kes wiimaste amelliste fiftatfika andmete järele Ameerika ühifitfides kõige rohkem fiftfufulefumeffu mafjab. Maffinaw-litfufe poolt on tema warandus 2 miljardi dollari peale hinnatud, feega ligi 700 miljardi Eesti marfa!

Rodfelleri warandus on aga umbes 1,2 miljardi dollari.

Weealuse paadiga põhja-nabale.

Põhjanabale pääfimine on niimõrd suurte raskustega ühenduses, et ifegi ta lähelonda tun-gida mõnel ähtifil nabefanaatfiferil fõrda on lāinud. Kõll on ofitufid hõlpsamaid juurdepāa-futeid, kuid asjata ning arwataffe, et fa ümündfenti laffe aeroflaaniga nabale fõita, lufita lähēb.

Müüid efineb aga dr. Unifhif-Raempel, tun-tud freifelfkompaffi (ifetfifurija) ülesleidja, uue omapāraste, kuid fa pōōrafte lawaga: ta fõomi-tab fõita põhjanabale weealufe paadiga! Oma fawatfufe tuhwustamifeks on ta ifegi fellefõhaje lendlehe wälja lafturnud.

Unifhif-Raempeli fāntafitilise fāma järele tulefs teefonda põhjanabale ette wõtta juwel, mil jāmēres rohlesti waba weft leibub. Et jāmāēb, nagu mõdimistel felfgunud, wee alla üle 22 meetri fūgawufe ei ulatu, fift fõidats meealune paat linnistei fõhtabel jāmāēgebe all, fift 40 meetri fūgawufes on fõidutimufes weel hõlpsad, kuna hādafõrral fa lūni 100 meetri fūgawufesse lafturna mõis.

Muidugi on siin peatfifimufeks, kas on wõi-malik fārnaje hādaofitlifu ja pifa reiji tarmis wāstawat weealust paati ehitada. Selles as-jas on fa Unifhif pōōrdunud järelepārimitfega Germania laewatehase poole ning fa jaatama wāstufse faanud. Jāmāēgebe all fõiduts fõlbulif weealunepaat oleks 500-tonnilise fāndefõuga, tegeufspitfõnd 10.000 merimifit, ta mahu-taks enefes lauemaks ajats fūttēmaterjaali, toidumõõna jne. ning meefõnd oleks 8 meefst fuur, wee all wiibimife maffimaal-aeg oleks 50 tundi. Kiirus oleks wee peal 6 ja wee all 4 m.-mifit, nii et feni-fāawutatud põhjapoolfema punktini — 88 fāradini, õige fūirelt fõnda wõits, kuna fealt eadsi lõpufifini enam juuri rāstufi ees ei fēiats ja fēe teefõnd ainult um-bes wiis nādalat aega nõwats.

Dr. Unifhif-Raempeli põhjanaba reifiplaan on fa juba wäljamaa asjatundjate ringides fõ-ne all olud ning fūidine arwamine on, et wee-alufe paadiga põhjanabale fõitmine poleks mi-dagi muud, kui fõigeideafsem enefetapmife abinõu.

Kiristud — fõgufõndline abiandmine.

Luttlingeni linnas Saffamaal on ma-giftaaf ofufufatand fuuremal arwul fūrnufi-te walmiftada. Surmufiristud miffafje kehewamatele elaniffufele poole hinnaga.

Oleks wift oftarbefõhufem wāteid elufat peatf aidata, kui peale fuuma neile abi anda.

Harju tän. nr. 19. **Restoraan de Russie** Rõneta. 13-10.

Rikkalik einelaud fõojade ja ifimade fõõfidega.

Maitfemad lõunad feka 2-4 ja a la carte igal ajal.

Eestajulif fõõst ofawa fõta juhatusel. Rõraltf teemine. Wāgawad labinetid. Suures waltfuf fõdu-ja wāhamaa ififõõs, weine ja wāffe.

Raf fõrda pāewas muufika:

Õõnuf feka 2-4. Māngib 1. n. fālongorfeft. õõnuf feka 9-2.

õõnuf feka 10 ififufufufaw kabaree. Efimewad fuulfamab Eefi ja wāljamaa nāitefõud wāhēdufifitfa eeflawaga. Eõõs ja fõdune olemine!!!

Direkfifoon.

oma autot

Kabaree „Kajak“

Uksi, kahe, kolme ehk neljakesi on
wõimalus tagasi sõita kesklinna
„Kajak“ autode ja hind
A. A. Sweshinskaja — tantsud. W. K. Holowo-Kallinskaja — laulud. Leo Kassia — laulud. Ira Gardeni — laulud. M. I. Moorus — tantsud. M. I. Eita — laulud. M. I. Linda — tantsud ja teised. Algas igapäew kell 10 1/2.

Regisseur Leo Kassia.

Austusega Karl Jaman.

oma autot

Maailiklaste „Raja“ teelõhetel.

Põlumeeste ningipidi webamine. — Nymar-
daw lugejate puudus. — Uue lehe kawat-
sus Jartumaal.

„Raja“ on proegru ainsate Eesti päevaleh-
tebest, — kes oma nime iga aasta nagu la-
balindrid vahetab. Mõnes ilmus leht
„Maailiklaste“ nime all. Kui see nimi „Saksa“
otspuulise ajaleheks muutus, siis ja kullamehi
enam ligi ei tõmbanud, pandi lehele nimeks
„Raja“. Sehe wäljaandjaks hakkas õige kō-
lawa nimega ojaõhjus „Raja“. Hiljem he-
idet ta „Raja“ nimega ja praegu annab lehte
wälja kirjastusühisus „Raja“.

Sehe seisuford on narr. Ühelt pool peab
ta kaitsema wabrikantide ja juurkaupmeeste
huwibid, kes lehe pärisperemehe. Teiselt
pool peab ta walwel olema põlumeeste kaju-
de eest, kelle kestel juba mitu aastat noota
waotakse. Need hupid lähemad aga kaugele
ühtsest lahku.

Seoa hupajafest seisufordit gr raste war-
jata. Soomulitust langeb siis ka lugejate
arw. Paar forda on Wänuks ja Tartus „Sta-
ja“ jabadega õnne katkutanud, kuid jabad jäid
lugejate puudujel kumale. Et asja üle jē-
get pilti jada, tarwitjeb ainult tähendaba,
et „Raja“ näit. Tallinnas kinnime forda wā-
hem loetasse, kui mõnda teist päewalehte,
mōtame kas wōi „Waba Mōa“. Samafugune
lugu on ka pealinnast eemal raadijastama-
des. Hēgi päris maailiklastes nurgades, na-
gu Wänuks ja Wäljandimaal ei jōua ta teiste
leheledele ligi. Wōtame Wäljandimaal, walla,
kus loetasse „Waba Mōa“ 40 efi., „Raja“
18 efi., „Postimees“ 8 efi.

Lugejate puudus hupib lehele hupit jū-
mōstid juurde maksma. Rāesolewal aastal
peab see juurde maks üle miljoni marga ole-
ma. Kui pangahärrad ja wabrikandid jelle
raha oma taskust wälja panewad, siis ei tee
nad jēba muridugi mitte heast fildamest, waid
leht peab nende teenistuses seisma. See ajab
aga omakorda parempoolseid põlumeheid mar-
ru. Mō ongi Jartumaal põlumeeste-logu-
des juba kōsimus üles tõstatud, kas mitte
„Rajale“ wastuwaadust oma lehte wälja an-
da, sest Tallinnas fōttjad wēatwad kullamehe
wōrskit rappa. Omal ajal oli Jartumaa
meestel wälja ja liha waherabadesi kunnid
hupit jūmma kōttu pandud, kuid see raha
jattus „Raja“ fōkste nāppu ja nūid pūhiti-
gu Jartumaa põlumeeste-logu hupit jū-
mōstid.

Walitsuse muutus Kreekas.

Konstantin Jtaaliase rannanub. — Uus walitsus ametis. — Wenizelos Pariisis ja Londo-
nis. — Runings Georg 2. wande āra andnub.

Maalt wäljaajadatud Kreeka kuningas
Konstantin on oma perega juba Palermo-
sēnud, kus ta Jtaalia kuninga kōest alualust
jaab.

Uus walitsus kindral Charalambis'ega ees-
otjas astus Kreekas ametisse. Endise walitsuse
liikmed on enamasti wangis. Reid peetakse jē-
ni kinni, kuni uus parlament kōttu astub, kes
meeste jaatuse āra otustab. Uue walitsuse
on enamasti kōit Wenizelose poolehoidjad.
Wenizelos ise rāndab praegu Euroopas ringi,
kus ta awalikku armamist Pariisis ja Londo-
nis Kreeka poole katseb wōita. Wiltlaste sē-
mis oli Kreeka peale Konstantini uuesti troo-
nileastumist, kes teatavasti endise Saksa keis-
ri demees, juuresti langenud. Rōneldasse, et
Wenizelose selja taga tuntud Kreeka rahamees
Basil Saharom sejab, kes kuninga kūtutamise-
fets miljoniid kōima oli pannud.

Runings Konstantini ametist lahitudle
firi, mis kadunud olid, on nūid āles leitud ja
ameililult awaldatud.

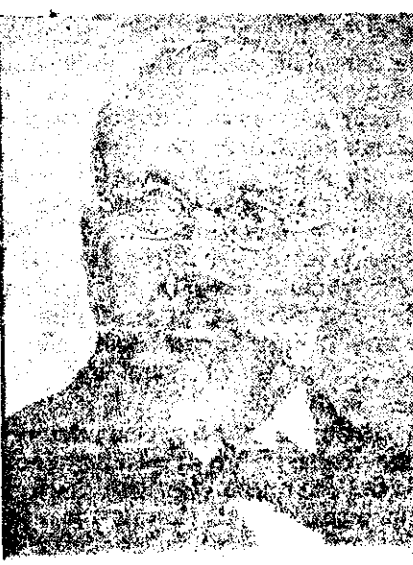

Uus Kreeka kuningas Georg 2. oma pruudiga.

Uus kuningas Georg 2. andis wande āra.
Inglise ja Belgia saadikud kōisid wistidiga ku-
ningasõssa, mis naitab, et kōitlased uut kunin-
gat tunnustawad. Runings Georg on
noor mees, kes āles mõni lūu tagasi naise wōt-
tis.

Rahamees Basil Saharom.

Kreeka wabariiklaste juht Wenizelos.

Kõige maffewam on
Tartu Mawilja Ahisuse

Wana Pireta kloostri lühõde

Tubakakuningad.

Rõit tubakawabrikud hupitid kōtte.

Paar aastat tagasi oli Eestiis mitukümmeid
tubaka- ja paberossmabrikut. Nad tōdtasid
peaaegu kōit kōit. Mii pea kui estmine juur-
tōstuse ettemōte „Savanna“ oma wabrikus
masinad kōima pani, fulguib kōhe mitmed pa-
berossi kōitlōstjad oma ukse. „Savanna“le
jārgneb ojaõhjus „Tubal“ uue juure wabri-
kuga. Hiljem pani ta Reier ja Kō. oma ette-
wōtte masinajōul kōima.

Wōrde fōgu asjasse tōi fēltskōnd wōrdrāb
rahamehi, kes inf. Maurits'is laasabil „Saser-
me“ tehale Rādrōru rannas kōima panid.
Mōl meestel oli tee igale poole lahki. Wōstlus
kōhe juurema wabrikut „Savanna“ ja „Saser-
me“ wahel lestis natule aega. Paberossi-
hinnad langeid. Siis mōis „Savanna“ oma
kupatuse „Saserme“le āra. Wōstlejatels olid
weel ainult ojaõhjus „Tubal“ ja Reier ja Kō.
Kuu aega tagasi kōis ta Reier ja Kō. wabrik
ostteel „Saserme“ kōtte. Kuuldamasti olla
māstetud ligi nelikümmeid miljoni, kuid jelle
tingimiseega, et Reier enam oma tubakawabri-
kut Eestiis kōima ei tōhi panna.

Jārele on jādud weel ojaõhjus „Tubal“.
Kōinud nādalal kōitlōstid juba jutud, et ta „Ta-
bal“a lūmber wōitlus kōimas. Kui see teade
tōele wāstab ja „Saserme“ ta „Tubal“a ette-
wōtēd āra otstāb, siis on tema ainuke tubaka-
wabrik Eestiis. „Saserme“ wōis kōis oma
heatsarmamisel paberossi- ja piibutubaka hin-
dasid mōdrata. Kui „Reier“ile 40 miljoni
māsteti, siis ei wōinud wist „Savanna“ wāhem
saada. Arwame, et ta „Tubal“ sama palju
jaab. Siis on poolteise aasta jōokul meil tu-
bakawabrikute kōhe jalkōnna kōtte loondamiseks
kōitlōstid āle kōia miljoni wälja antud. Selle
summa peab muridugi tubakawabrikute fōrgete
protjentidega tagasi mātsma. — on.

Rahwaerakond ammutab kommunisti- dest lõudu.

Parempoolsetel mitmes riigikogu komisjoni-
sist ühesl.

Kōinud aastal oli riigikogus mitis kom-
munisti. Rāndabōatide arw, kes jārgē otstāb,
mōtus wist üle kuuemilme. Mōjōokul anti
aga kōitlōstid fūrem oja neist riigikogus
kōitlōstid pōrast kōttu alla, kus nad õiguste
kōitamiseega wangi mōisteti. Oja pōgenes
ka Wenemaa, kuna kōmmēkōnd inimesi
nāpāpāstimiselt Eesti kōdōndfōrjest lah-
kusid.

Rāesolewal fōrtel, kui Wōnja ja De-
wōld üle piiri kadusid, ei olud kommunisti-
fel rōhmal riigikogus enam fōaditute fāndi-
baate. Wāba kommunisti kōha, fōi wali-
misleabuse pōhjal rahwaerakōnd omale, kes
endise kōhtuminiistri J. Jōaksoni riigikogusse
fōatē. Selle lābi juures rahwaerakōnna

clhmo liitmete arw fūlme poolt üheteist-
fūlme peale. Ühtlasi fōi rahwaerakōnd tōht-
fōmātes komisjōnides, kus tal erwe üls
afemil oli, nūid taks fōttajat. Nārukels, ra-
hwaerakōnd, mōafēabuse ja omawalitsuse
komisjōnidesse. Rahwaerakōnna liitmete
arwu kōhāmifega ei ole neis komisjōni-
des riigikogu pōhemal fōttōal ühes fēfōhōga
(tōderakōnna), nūid enam enamusi. Gr.
Jōaksoni juurdeulet on kōardib fēgamin
lōōnud. — ks.

Röntfertide hooajaks.

Ühes eelmises kirjutuses „Waba Mōas“
muusikalist hōridufest nāitafin, kui targa-
st on muusikalit-pedagoogiline asjandus fōrral-
datud Wāsis, mille jārelbōjena awalud jelle
publikumi āmbertāwōtamine ja mōitfe are-
namine, kes nūid, nagu meilgi praegu, ainult
kōisid ja fōrtust kōidawad, kuna tōstis muu-
sila- ja teatrielenduse wōstū mingi hupi ei

tunne. Nūid toon fūin āhe wāga fōwitama
abindū, miba lātlajeb āles hiljuti tarwitusele
wōstid wāljamaa artistide wōstū, kes weie
wōitels mōid nūhāsti idā- fūi ta lānēpoolt
oma rōhlearmōlise fōfērāndamifega āle uju-
tāba āhwardasid. Oma kōdumaa fūnsti tōeta-
mifels tehāse nūid Wāsis wāljamaa fūnsti-
kōdele tunatwat taksitust jellega, et kōntferti-
dels ja igajuguseks teistels ālesastumistels
neilt terwe rida isēārāfisi lūbasid, kōil hōribus-
ja fōjeminiitritelt ja fēgi kōni riigipea poolt
nōutafse. Ka Eestiis taksitels nende wōstū mō-
nēd, olgugi wōhem tagafōhōidlikumad, abindud
tarwitusele wōtta, lōbuslūsmāssu ja fāalit-
dābe fōrgēndamifē nōl, nagu see Prantfusa-
maal (Pariisis) tarwitusel jne. Aga kōesole-
wal aastal pūmpasid fōrtust, Mōstōwa fūnsti-
teater ja lōpmatu rida fōfēfōitwaid wāljamaa-
fāst-fūnstiitfa mōdratu fōrgete plāfshindabega
meie wōrdlemifē fōrge rahafurfi juures wālt-
fēlt kōdumaa wālja kōit, mis āga fūntid.
Selle tagajārtel tūl āga meie wōrtlōstifēd
fōfōmāfōntfērbid, wālja arwatud rahwafont-

ferbid, millest ojaõhvit ka tuntawalt wāhenes,
julguda.

Ka eelise wāks hōojaks on oodata fūurt
wāljamaa fūnstiitfēde juurde wōstū, kes āfēlt-
poolt rahwaf wāstis-hupit, teistelt poolt āga
meie rahwafōfise fūnsti tōitāmifēle tunatwāks
lōdgit. — A. Lemba.

Rõrwad jälle moes.

Mōe kōul wōstid baamid kōela ja fēlga ku-
ni wōnt paljastāda, sama ka jālgu pōlwebēdi.
Mōis āga taksit fāetuts pidid jādama — olid
fōrwad. Soeng pidi fārmāne olema, et fōr-
wad taksit jūnstega kōetud oleks; hiljemā
mōe jārele wōis wālja pāista ainult fōrmāles-
takene, mis kōnnistatub pidi olema ilufa fōr-
wōrōngaga. Kōigēnuem mōōd fāfē fōrwa
taksit fārmāntels jātta. Soengul on kōstel
lahki, jūnt fēlēdāl, ilma kōhārdamata; pēa-
rōhku kōmmimifēl pānnāse madālfēfōma
jūntfēfōlme peale. Mōōwāali āga pītēndawad
pītērgufēd fōrwarōngad.

Reisifeltiline.

M. Sotai. Tõli. G. M.

Reegi fānd oli tēwe fōmese kōāfē fūpee
Wāmaa kōtrōngis omāndanud, et üfēi olla.
Kōnduktōrile andis ta wōrtfēfōli jōotrāha ja
wōrtfēfōli ajalehemōitjōnānt oistis ta fōrtōaga
kōit ta tagawāra. Teise mōrgufēlla jārele
awāf kōnduktōr fārtfō fūpēufē ja kōitels
wōrtfēfōl: „Wābāndage, mu hōrra, et Teid
ēffitan, āga fēgi noor daam ei wōi enam
kōjagil kōhta leida“. — „On ta ilus?“ —
„Palun wōadate, ta fēfāb wāljās fūpē-
atna fōrtwal“. Fānd wārtas wālja, „Em —
tore kōha ja nūi wāltumad fūlmad, et ta fēgi
rauaga fōmōstātud fūbant pōlema fūlūdāta
wōitfē, āga ütēge omēti jellele daamile, et
ma fūrgline fūitfēfōja olen“. —

„Ka daam on fānnatāmātu fūitfēfōja,
fēfēpārāst on tal wōimatu nāistērahwa fū-
pēes fōita, kuna fēal fūitfēfōmine fēelātud“.
— „Olgu fūis, jūmala nīmēl. Lāske ta fūfē!“
Wōqunifē aatūs nēistērahwas, uimifēs mō-
nēd kōnufōnad, lāsks pōfifāndjal pōfēd kōh-
tābele afēfōda ja wōitfē istet fūpē ufē fōrt-
wal. Nōng hāffas tāsā fūfūma, fōidupiletid
fāid mōrgiud, ja mōlemad jād üfēi. Nāiste-
rahwal olid mōstād jūntfēd ja tūmedad fūl-
mad, fānd oli blōnd ja fūniste fūmēga.
Daam fūitfēs fūgōrtē pōlema ja lūbas fān-
dāl sama tēhā. — „Armuline pēiili fōi-
dāb Wāini?“ fūfē fānd. — „Ei, ebfāi“. —
„Tāhēndab, Pariisi!“ — „Weel fāugemāle“.
— „Wōit olla, Lōndōni?“ — „Ma fōidan
Nēw-Yōrti“.

ma fōidan ka Nēw-Yōrti!“ — „Mōh, fūis
oleme reitfēfōlifēd, fūnt pārale jōuame“.
— „See tōdmustāb mind wāga. Wist üls lōbu-
reis, armuline pēiili?“ — „Seda mitte; mul
on kōntrāht tēhtud impresfāriōga“. — „D.
Teie olete fūntfēfō? Wist ooperfāufjānna?“
— „Ei, mu hōrra“. — „Siis tōntfijānna?“
— „Sugugi mitte, mul ei lāhe muufēd mō-
dāgi fōrda“. — „Siis wist fūntfāfūfōjān-
nā?“ — „Ka mitte“. — „Teie liigute wist
fūll fōrgēmas dhfōnnas, wāstēf ēht dhufu-
ningānna?“ — „Nūid olete āra arwanud.
Mōino olen tōie-tōntfijānna, Magneta“.

„Mō, fēfēpārāst tūlite mūlle nūi tūttaw
ēttē!“ Fānd nūfhus daamile ligemāle, fūis
pāris fāhēdāle. „Mōh, ütēge omēti oma fā-
lābust, ilus Magneta, kōidās Te fēllegā wā-
mīs fāate, ilma, et fūfūfēfō?“ — „Ja, mu
hōrra, fēe on minu ametifālabus, fēba ei
wōi ma fēllegile wālja anda“. — „Aga kui
ma Teile ühe fālabuse wōstū ütēfēfō ja fēl-
legā wāhetust fēfēfō?“ — „See oleks igā-
tāhēs teine afi“. — „Wāadate, mu pēiili,
meie wōitfēfōne fāfēfōfē terwe mōas- ja mēri-
reifi mōore ābielupārāina mōōbā fāata. Rān-
nāfāfān reitfēfōlud meie mōlemate eest ja hōo-

litfēfōfān kōige eest“.

Fānd wōitfē fūrtāstfō ja nāitās daami-
le pāfē pangapiletifēga, mīlles umbes
200.000 gūlbnat oli. — „See on minu nīmē-
fāardi taksu“. Daam mōratās. „Ei ole mī-
te hālb fōmītustfēri. Olgu fūis. Reifōme nāgu
monfēur ja madame“.

monfēur ja madame“.
„Rūbāge, pēiili, et ma fūpē eestfēdēd
fūnni tōmbān?“ — „Rāgu fēe Teile meel-
dib“. — „Siis, palun, fēerate mōnēfē mī-
nutifē fēlg minu poole, tāhān riideid wāhe-
tāda“. — „Kui daam end jālē āmbē pō-
rās, nāg“ ta tōrebat nāistērahwāst fūibi fēf-
fāntfīs, fūlgēbega fūbār, lōor ees ja pītāb
fīndāb fāes, enefē ees fēlēmāt. Fābēmētā pō-
fēd olid ārn-tōofātāks wārwītud, ja wāhetus
oli ültāstāi ānnēstunud. — „On Teil tōrt-
wōline pōhjus fēlēfēfē māsfeerimifēfō?“ —
fūfīs Magneta. — „Tāhate ēht fūfūfēfōlufēd
fūnni wōstfēfō fāfūs ēffēfēfēle wīia?“ —
„Mōnda fēe on, ilus dhufu-tōntfijānna. Minu
fīndus wōstfōtāb ka Teie fūfū eest. Pārāle-
jōubēs Nēw-Yōrti fāate Teie kōmmēfōhāt
gūlbnat wārtfēfō eest“.

„Ja, meid āhwardāb hābāofit, mīlle peale

Teie ei ole mõelnud. Kui konduktor jälle
fūfē astub, ja nāeb, et ühe nāistērahwa ja
meestērahwa afemēl fūin fāks nāistērahwāst
on, ārtāb fēe tēma fāhtlufē. Rās ei oleks
mitte pārem, kui ma enefēle meestērahwa
rīdēd fēlga pānēfīn?“ — „Teil on tōieline
õigus, ilus Magneta!“ — „Teie ālilfōnd
oleks mūlle fūnnis, ufūn ma“. — „Ma ufūn
ka: Teie olete umbes minu fūrrune“.

„Palun fūis, pōrāfē end nūi kōnāks ām-
ber, kuna ma teifēd rīdēd fēlga pānen, ja
taksitāge jūhtumifē fōrral kōntfūrtōri fīfē-
astumifē, kuna ma wōlmīs olen“. — Et
ēffēfēle wōimifē tōiēndāda, lāenān ma Teile
ka oma fētt-fāewōrtud“.

Magneta oli end mōne minuti jōokul
sama tōrebfāks fāndāks mūntnūd. —
„Mōnda, nūid wōitē end jālē āmbē pō-
rātā“. — Fānd oli wōimustnūd. — „Mōh,
Teie nācte fūirepārāline. Teie fūfū ēffēfēle
wōimīne on tōiēfē. Nūid olete āga Teie
hōrra ja mīna madām. Kūna ma nūid
Teile oma fālabuse wālja olen ānbnud,
āwāldāge mūlle ka oma: Mōisugune kōwālus
wōimāfāb Teid wābālt dhufē fēljūbā?“

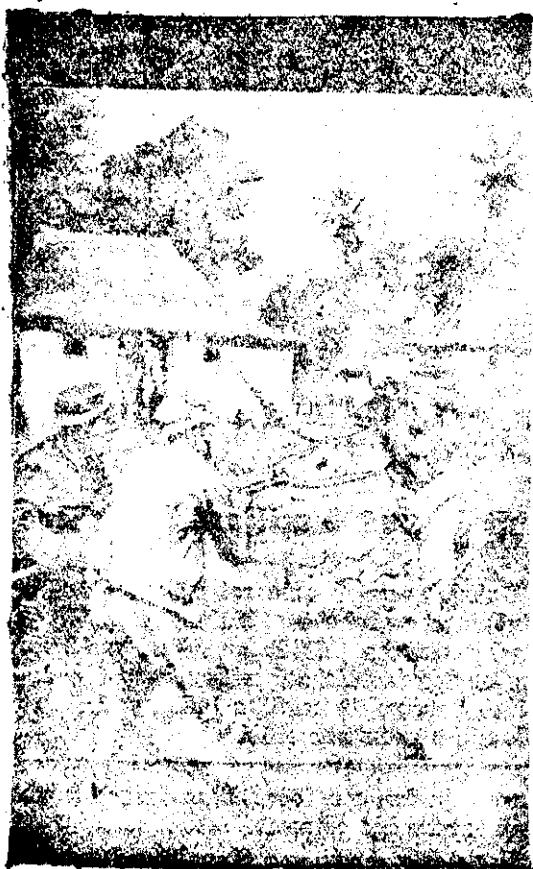
„Seda ei wōi ma Teile fēl pōhjusel wālja
anda, et ma fēba fēgi ei tēa. Selle wōstū
āwāldān ma Teile āga üht teift fālabust,
mōisugune Teile ēht enam hupit pāffūda
wōitfē: Mōina ei ole mitte Magneta, wāid
fālapōlitfēfō, fēlēl ālēsāndēfē on, Teid
mitte āmēeritā, wāid tagasi Rūbāfēst wīia.
Ja nūid pānen ma Teile ka lūbatud Rē-
wōrtud kōtte, kōid āinult mitte fūllāfē, wāid
rauāfē“.

16. oktoobriks f. a. teine ilmiina kuulus piit tuntu „Union“ film wabritust
„Inimene ilma nimeta“. E. O. Seeltgert romaani järele 6 seerias, 11 seeria

„Sahaara kõrbe kuningas“

Draama 6 akt. Peafas publikumi paljaks Harry Hilde. Sündus näitejuhi
G. Järvi lastatud, piit on mōnigat igas ilmeas. Suurepäraline lausatus,
meelidus fūfū, piit on hupitaw tōigē, miba fāugemāle fēba pōnēwān.
Peate fēlle lōbus nāli 2 wāat. „Sissokukkunud“. Alguis ārtip. f. 4 pūhāp. f. 1.

Welaabi walmuhalguš Jaama saarel.)
 John Hagenbecki reisikirjeldustest.

Amosjooksi ja ehk mataglap (see tähendab — tume pill) on iselaadi raimuhaigus, mis Malai saartel sagebasti ette tuleb. Selle haiguse põhjusel on jeni veel täieliselt selgitamata.

Siit, leda mataglap tabab, haarab harill-
fult mälguftiirufel noa ehl kirmo ja jooftseb jel-
lega tänavale, kus ta igalhe ära tapab, kes
teele ette juhtub. Saige liigub liiresti jooft-
tes ebaft — ja häda jellele, kes ette jääb. He-
äralit on see, et amotjooftja alati otjeteed
ebafi jooftseb, mis pahemat ja paremat läti
jännib, see temasse ei puntu. Tema ei leera
ünagi teelt kõrmaile.

Sui jägedasti jeba hatqutsi Jaawa Jaarel ette tuleb, ndeme sellest, et suuremas osas külabes trummid äles on panbud, mis mööbajäiate poolt lohe pörisema pannakse, nitpea kui amohpotsja liituma hakkab. Sama on ka igas külas juured laheharulised puust lahvolid, millega hysumeelsed inni püütakse. Peale selle on iga amohpotsja linnupriits tunnustatud, jeba igasüa lahjuatsi möib teha.

„Meie olime parajasti jalutuslõigu“, jutustavad hollandlased, „kui meie seljataga järsku metsist kaja kuulbus, mis läbi kila talas. Keeraltme ämber ja nägime ähte päriselanikku, kes püssnõuga vibutades leßi tänavat edasi jooksis. Karjubes largasid kõil teema eest kõrvale. Ka mees põgenesime kiirelt ähte majasse ja nägime seal, kuidas kohalik kila politsei juba juure lahviliga kohale oli ilmunud. Paari kilaelaniku toetusel ajus ta leßi tänavast omavõljoosjale teele ette, lahvel ettepoole wälja strutatud. Nagu pime jooksis haige lahvilharude wahele. Ta wõisat maha, nuga wõeti käest ära. Jooksu ajal oli ta siiski ähe naise ähki lastega ära tappa jõudnud.“

Nagu pärast kuulmise, oli nimetatud amos-
jooksja enne hullumeelsuse soo pealetulekut
päris rahulit elanil olnud.

Siljuti lõppenud rahvalugemine näitas, et
 jundimiste arm Prantsusmaal endiselt kaba-
 neh. Selle tagajärjel on küllid mõbraste laste
 sissewõet küsimus üles tõstatud. Mit on siia
 toodud juba üle kolme tuhande Poola waese-
 lapse, kes maale laiali jaatetud, kus nad
 prantslastena üles kaswatatakse. Konstanti-
 nopolis ootamad praegu ligi kakssuhat last,
 keda Wenemaalit pögenenud wanemad ära on
 andnud. Lapsed on enamasti 2—5-aastased.
 Wanematel ei ole digust neid enam tagasi nõu-
 da.

Et tihklased oma lepingust kinni ei pea ja viimastel päevadel jällegi mitmes kohas erapoole tule maaribale on tunginud, jättes inglased oma wägede lastmist Konstantinoopoli piirkonda. Nüüd hoiutab inglaste maaletulekut.

Englisc fðburð þarandæd Wæffe - Mæssas teib, mið liltwala-
ænbittubest lābi tāmab.

Tallinn,
 Sunne Karja tän. 19
 Rõnetr. 9-38

Sellea teatame oma auetatud laubatarwitajatele, et
oleme oma tööstuse Wiru tänawalt üle wiinud

Suure Karja tän. nr. 19 Põhja panga
wastis
Soomitame ladust suuremal ja wähemal arwul mitme-
sugusel meeste, naiste ja laste jalatsid ja krom-, seewra-
ja latsinabast, naistele wäga mitteilisuid jne.
Rõige laaditult s. t. 1903. j. jallemit. a. t. 11
Rõige austusega saapatastööst, **Romete, G. Räte s. 19.**

Lambawilla moorid Gestift wäljamaale.

Maastat seitseksümmeis tagasi oli lambarasvatuus. Eestimaa mõisades täies hoos. Iskol aastal jaadeti meilt tuhandes puubab laamavõllu määja, enamasti merd määda. 1864. aastal, kui Inglise laevastik Narisaa-re alla ümüs ja Tallinna sadamast blokeerimise harkas, suluti meritee.

Mõisnikuid otjastafid wõlli maad mōōda
wāljā faata. Selloaenje fuurpōllumeestefeltfi
esimehe Raikilla trawib Denherdingi korraldusi
fōrtaji lambawillad mōljahesti fōrtu ja
saabeti fuurtes moorides hobustega Lillpiiti
mis afus Ida-Preiisimaal. Willawooribel
tulus mitu kumid teelolemitels āra.

Maifunul lami magas.

10. mail 1888. aastal on Põhja-Eestis
nii tugev tugev tuult olnud, et lumi mit-
mete päevade maha jäi. Suurem võitis pea-
oegu kõik talja põlvuud ära.

Māisinitu raamat maarahvale.

1838. a. Ilmus trüffist frants Preeter von Monteuffeli raamat „Niawite peergo wal-guffel“. Raamat sisaldas naljakutte ja oli mõõratud „maarahwale luggemiseks“.

Subskribööstus 80 aastat tagasi.

Müüb, kus meil juure õhinaga sühtru-
tööstuse arendamiseks asutati, Müütu mõis ren-
dile võeti, seal sühtruabrik käima tooteti
panna; kuid hiljem terve ettevõtte järele kuf-
kus, ei ole üllatune meelde tuletada, et süh-
rutööstusega Gestis juba 80 a. tagasi tege-
mist on tehtud. Nimelt kasutas Tallinnas
apteeker Jäa oma aias jät määralt sühtru-
nõidid, et ta neist aastas 1000 naela
sühtut sai.

Gundib laste kallai.

Wanasti oli Tallinna ümbruses rohkesti
hunta. Mõgi Kopli kirkamaal pidid lühuni-
tud hooltega omi loomi wälkama, et hundid
kärja kallale ei pääseks.

"Das Inland" 1847. a. jutustas meile järgmise loo: "30. juulil wiis hunt Rehata mõisas ema ilma all lapse metsa. Ohmatanud naine fia peale tulid toomehed kottu, kes nimilase hundi küünte wahelt lapse wäite said. Mettsaline oli juba wäikeste laela sisse angu narinud. 4. ja 9. augustil wiis üks hunt Maardu mõisas 5-aastase tüdrukut ja 9-aastase poisi metsa ja tiskus nad seal puurk. Selle tagajärjel mõeti tubermangu islemuse ajal 16. augustil hundijaht ette. Me 940 talupoja ja hulk Tallinna elanikke olid mõljas, kuid hunti ei saadud jüsti wäite."

Mis lapsed lõnelewad.

Särilike jutustatakse, et peale surma hing
 taevasse läheb, kuna teha maa sisse mae-
 taffe... „Rahju“ — ütleb poisik — „ma-
 tahaks ista, et minu asjad alati loos-
 oleksid“.

Perekond elas maal huvikorteris. Väike
hindrek on pehambust teinud ja selle eest
lubab ema teda kamafuuri kinni panna.
„Seda mõis ja teha“ — hüüab poisj eruta-
tult — „tuid munema ma sulle seal küll ei
haffa“.

Hans kusir ema læst: „Útle ðige, mið
ajast meie firs úfsteifega tuttavad olemes?“

"Suule wanaema" — pärib wäike Gree-
te — "kui ja wanemaks läheb, kas sinust
siis ka nõid saab?"

Mide läheb ema ja õdega jalutama.
 Lapsed kõnnivad paaris. Mästu tuleb keegi
 naisterahvas ja küsib, kas lapsed kuskalt
 marjupaigast. „Si“ — vastab Mide uhkelt
 — „see kõik siin on eramaandus“.

Wärmited suhtur Saksamaal.

Sakamaal teeb palajane suhkru siiso-
vedu õige palju peavali. Müüdn on i.-d.
Schiedemann jeebusseelnduga esinenud, mille
järele Sakamaa tehastes valmistatud
suhkrut tulevikus väärivima hufatasse, mis
võimaluse annab jeda wäljamaa suhkrust
laenuada.

Samal ajal kui Leipzigiis loodusteadusline kongress koos wiibis, pidas tuntud kirjanik dr. Kemmerich loengut ettekuulutuste üle. Ta juhtis kuulajate tähelepanu selle peale, et ta juba 1913 aastal suurt ilmasõda ette oli kuulutanud ja lubas omale jälle pillu heita inimestele, mis järgnevalt peaksid kujunema: „Traditsiooni ja wabariigi probleemid seishawad waenuliku üksteise wastas. Pole veel kunagi juhtunud, et junkrud mõõta tarwitawata mõinu käest oleks andnud — nii on ka Sakjamaal oodata peajest reaktsiooni, mida mõimaldab Berliini tsentralismuus ja wabariigi kaitseseabus. Sjawallitjeja astub warsti troonile, aga pahempoolne radikaalne hirmuvalitjeus saab peajest mõinu oma käte ja isjawallitjeja katalaste tapapingil. Mõitus ei olla siili nii äge, kui revolutsiooni ajal. Pahempoolsete ribadest tõusta uus Napoleon, mitte uute ideede kuulutaja, waid wanade traditsioonide waimurikas esemõitleja, kes Sakjamaad ennetuulmata mõinu kõrguisele tõstak. Seda teregendaba veel asjaolu, et Marokkofi kuni Ganges'ini elutsewate mustade rahwuste mäsäube päraat ilmasõda weel aastaid kestwat ning sellega välispoliitilised pühmufed Sakjamaale sjawepoliitilist arenemist mõimaldawat. Umbes 1940 aastal lõppeda revolutsiooniline mõitus.

Wäljasurewad rahwad.

Ameerika, Aafrika, Austraalia ja Aasia kirgelanikkude pikaajane kadumine on üldiselt tuntud. Needa rahvast Teyloni saarel on praegu veel alles ainult umbes 100 inimest, keda väärtuslike inimloobuümälestustena hoolega alal hoitakse; mõnede aastakümnete eest oli neid veel mitmed tuhanded. Põhja-Ameerika indiaanlaste arv langes neljakümne aasta jooksul, 1860 aastast kuni 1900 aastani 340.000 pealt 237.000 peale. Wilttooria riigi, Austraaliaas, oli riigi ajutamise ajal umbes 10.000 päriselanikku, 1880 a. waetamisel 800 ja 1901. a. veel ainult 270. Nende rahwaste häwinemise üla mõjuvamatel põhjustel on alkohol, siia veel Aafrias ja Austraalias hiinalaste poolt siia toodud opiumitarvitamine. Rahjulist mõjub ka Euroopa riietandmine, mis rahwaste juures, kes nembega harjunud pole, sagebastei raskelid külmetamisi ja kopsupõletikke toob, nii et misjonäridele õigulega etteheited tehki, et nad ainult neid ristimisele wastu wõtsid, kes end halastiklaimisest lahti ütlesid. Ka eurooplaste poolt käsitoodud haigused, nagu tiifus, on nõudnud lugematuid ohwrid. Tähelepantu wäärt on uuriia Parliisoni tõendus, et Wõnamere rahwastõud tõdunewad rahwuse olla, kelle teatud eluwõimnus neil tarwiketu eluõud rõõmib, mille põhjusel ka juba ammu enne walgeite rahwaste tulekut, nende rahwaarw järjeste tahanes.

**Nus rahwamāngude maja
Galburis,**

mida hiljuti ehitama hakati. Üks juurepärast
fematest hoonetest Euroopas.

Önnelífur þóttuallufur.

Operatiivsest loost jütustanud Saffa le-
hed. Kaks itaallast, Luigi Curiello ja Genaro
Esposito jättusid Berliini kohtu ette mahe-
kauplemise, hindade tõstmise ja pettuse tatse
eest. Nad olid eedumaalet piijut raba kaupa
toonud ja hakanud Saffamaal riidega kaup-
lema, oma kaupa müüda linna ringi fandes.
Et kaup paremini läheks, riietusid nad Ing-
lis madrustena, mis ofsiad arvama fumbis,
et kaup Ingalismaalt pärin. Ari läks hästi,
fuid siis müeti mõlemad pettuse eest kohtuli-
fule wastutufele, felgus, et nende kaup Sak-
famaalt oftetud, fobus pani fauba aresti-
alla ning mõistis fumbagile kaupmehele
2000 marka trahvi. — Ruid tõrgem fobus
ajus teifele feijufohale: ta eitas fülitegu ja
mõistis mõlemad faebenafud, fui ta fauba
wahaks. Fauba arestiaff oletu ajal olid aga
faubahinnad märkfa tõusnud, — falem,
mille eest kaupmehed ife 100 marka meetriff
maksnud, maksis nüüd 3000 marka meeter.
Nii fuid itaallafed kohtuproffessi läbi päris
ootamata fombel miljonilife warandufe
omanikufa.

Kirjud teated väljamaalt.

Surnu punase lipuga.

Nende päevade sees leiti Sabalkanski prospekti Peeterburis ühel õhtul seinale ääres jurnud tööline, kellel punane lipp käes oli peal-
kirjaga „Minu järel, jäljimehed!“

Armatasse, et keegi nõutogude valitjuse wastastest näljajurma ära jurnud mehele lipu pihlu on pistnud.

Sotsialistide ühinemine Rootsis.

Saamaa eestluse peataks ja Rootsi pa-
hempoolsete ja parempoolsete sotsialistide vahel
läbirääkimisi ühinemise asjas.

8-tunnilise tööpäeva äratamise kawatjus Tšehhi-Slovakkias.

Praaga tööstusnõukogu on valitjusele ette-
panetuga esinenud, mille järele 8-tunnilise töö-
päeva kohta seadus muuta tuleks.

Raebaluste kühvitamise katse Rathenau tapmise protsessis.

7. okt. pidi Rathenau tapmise protsessis
Leipzigis ootama pooli jääma. Selgus,
et raebaluseid mangimajast kohtu ette tuua
ei saadud, sest et nad järsku haige on jää-
nud. Arstid leiavad kühvitamise tundemärke.
Uhele raebalusele oli Berliinist Saratti ho-
kolaadi saadetud. Ta oli juba ise söönud ja
ka teistele andnud. Armatasse, et saladusli-
kud jõud, raebaluseid ära surmata on taht-
nud, et Rathenau tapmise järgi segada.

Prostitutsiooni tasumine Berliinis.

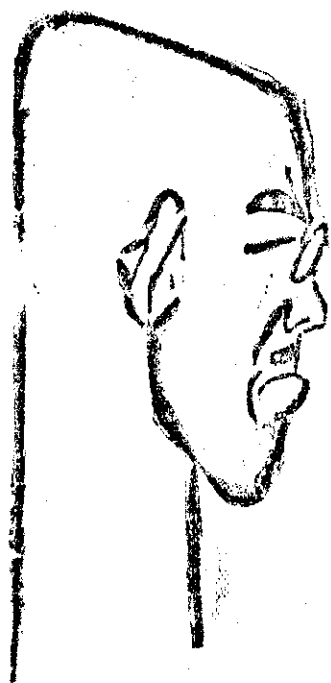
Viimaste kokkuvõtete järele elatab Ber-
liinis üle 24.000 naisterahva ennast sala-
jast prostitutsioonist. Arstide järelevalve
alla kanda üle 8-tuhande avaliku naiste-
rahva. Jätku rikkumist mõjuda Saksa
naiste ja tüdrukute peale väljamaalased, kel-
lel oma hümide kustumiseks laialt raha
käs loopida.

Prantšumaa annab Poolale sõjariistade mu- retsemiseks juba miljoni.

Prantšuse valitsus teatas parlamendi ra-
haasjanduse komisjonile, et valitjuse kama-
tus on Poolale anda 100 miljoni franki sõja-
riistade muretsemiseks. Toetust olla selleks tar-
wis, et ära hoida Wene nõutogude vägede sis-
setungimist.

Kõhked raubteedõnnetused Inglismaal.

1921. a. jäi Inglismaal raubteedõnne-
tuste läbi 726 inimest surma, 5155 vigastatut
wigastada. Aasta jooksul oli loogu Englise
riigis 196 rongide kokkupõrkamist ja 357
rööbastest väljajooksmist. Iga miljon reis-
i ja kohta 0,0015 surmajuhustumist. Saksaamaal
jamaal ajal — 0,0008. Nii näeme, et Inglis-
maal õnnetusete arv kaks korda suurem kui
Saksaamaal.

Naarna,

kes ligi aasta ministri ametit välja kannatas.

Jaapanlaste nõela- ja nupuhädad.

Ust eluta asjade hingede siise.

Jaapanlaste usuvad ta eluta asjade hinge-
de siise. See sejuugune surmudajade hingekal-
tus on alufelt imelistele pidustustele. Nii pü-
hitatakse tiitlaste loolides igal aastal „nõel-
te-pühha“, et ära lepitada lõli nõelu, nii juuri,
kui ka väikeid, mis aasta jooksul väikeste
näppude vahel maha libisenud ja kühugile we-
delema jäänud. Väikeste altari peale seatakse
kühjades kühuguseid nõelu ja tüdrukud too-
wad nõeltehingedele ohvrid, nagu loote ja
maistust, et jälle heas teha õmblejate hoo-
lust ja lohmest. Võõrale näib jarnane nõel-
labe anstamine küll väga imelik olevat, aga
jaapanlane ülistab neid pidustustes selle töö-
riista kõrget tähendust. Nõelapüha kujuneb
talle üldse õmblemise (koduse käsitöö) ülistami-
seks.

Enesest mõistetav, et ta mänguasjadel hing
on, ja seda mitte üksnes Jaapani laste arusa-
mise järele, vaid ka täiskasvanute arvates.
Uhes lasteaias Toofios pannakse toime igal
aastal iselaadi kiriline pidustus nuffudega.
Nufud, leda nuffudearsti uuesti on kolm lappi-

Ruidas Detroit'i politsei rahurikkujate vastu mõitleb.

Korratuste vastu mõitlemises on Detroit'i
politsei, kus streikide tagajärjel rohkesti kollu-
põrkamisi ette tuleb, järgmised abinõud tarvi-
tulele mõtnud. Kõigepealt pillutakse rahva
kestele täigranaate, mis lõuasti paufudes lõh-
kewad. Granaatidest tuleb välja gaas, mis
filmad wett jooksuma paneb. Kui jee ei aita,
hü hatafakse kuulipildujate tuld andma, kuid
niffelkuulide asemel on paberist kuulid, mis
wastu nahka puutudes selle jügelema ajamad.
Wahest on loogu täänu kuulipildujate praginat
täis, lõhlewad ka granaadid, rahwas jookseb
hirmunud laiali, kuid maha ei jää ühtegi sur-
nut ega haawatut.

Tunnel Montblanc mäe alt läbi.

Wana kawatjus raudteehindurle asjus
Prantšumaa ja Itaalia wahel Montblanc
mäe alt läbi on jälle päewaforraale ferfinud.
Sellekohaleid plaanid, mille kallal kaks aas-
tat töötatud, on juba walmis. Uus tunnel
jaab 17 kilomeetrit pikk. Ehitamine festub
wiis aastat ja läheb ligi 30 miljoni Prant-
šuse franki maksma. Tööd algasid kahet ot-
last forraga Prantšuse ja Itaalia pinnalt.

„Wabrit ära finlida!“

Selle pealkirja all ilmus nende päewade
sees „Kölnische Zeitungis“ järgmine kuu-
lutus:

„Olen walmis oma Kölnis asuwat wab-
rikut jellele finlida, kes kait digused ja ko-
hustused, mis wabrikuga seotud, oma peale
wõtub. Põhjuied: 1919. aastal rentijin ma
wabritu kümneks aastaks wälja 15.000-mar-
galise aastarendiga, kusjuures kohustatud
olin kaiti hoonete paranduslulufid kandma.
Nüüd lastis rentin wabrikule uue katuse
peale teha, mis üks miljon marka maksma
läks ja nõudis juba raha minu käest, mis ka
kohtu poolt wälja mõisteti. Nii jaan ma
kümne aasta jooksul 150.000 marka renti,
kuna katuse parandamine üks miljon maksab.
Sead inimesed, päästke mind ject koormaist,
wõlke wabrit maksuta omale!“

904 miljoni dollari vastu püffa.

Amasõja alufest peale on Ameerika 960
miljoni dollari Saksa paberraha siise pan-
nud. Mäguies majeti 10 centi ühe Saksa
marga eest, nüüd jaab 1000 marka seitse-
kümne centiga. Praegu ei jaa selle Saksa ra-
ha eest, mille alla 960 miljoni dollari finni
pandub, enam kui 56 miljoni. Sellega ula-
tus Ameerika kühju üle ühetasaja miljoni
dollari.

mud, ja kes jälle uues hülguies säramad, eten-
damad seal juures esimest oja. Nende paranda-
mise eest peetakse tänapaweid. Üks Buddha
preester peab loolides tänujumalateenistust
lilledega rikkalikult ehitud altari ees, mille eji-
fel uuesti ellutoodud nutud uhletes afendites
istuwad.

Eluta asjade anstamine läheb jaapanlaste
juures ilgei nii laugele, et nad neile mälestus-
sambaid ehitawad. Kujaqil Toofio lähedal sei-
jab kühju asummas, mis kadunud wõli kalli-
tehud mänguasjade lepitamijels üles seatud.

Si gla suured mängua jad.

Hilgajuuired mänguasjad on Ameerikas
moodis. Need ei ole mitte walmis mänguasjad,
waid materjaal igafuguste ehitustele, wagu-
nile jne. tarwis. See uus mood on algatuse saanud
Columbia ülikooli „lapseia“ osakonna pro-
fessori poolt, kes ilgei niilugused kahelordsete
majade ehituspafud walmistada on lastnud,
kus lapjed ise elufjeda mõivad. Uhe wäikeje re-
beli abil mõiwad nemad ilgei maja katusele
pääjeda. Ehitus on nii tugew, et lapjed jul-
gelt ta ülemistele kordadel mängida mõiwad.

Wastamas juurujes on muidugi ka terve
elumaja siisejeda ofemas. Ka waburid, wa-
gunid jne. on nii juured, et lapjed nende sees
toas jöita mõiwad.

Napoleon I. malelnud.

Malemäng, mida Napoleon oma sõjakaifu-
del laajas laadis, on nüüd ta praeguie omani-
ku, ühe Manchesteri malemängija Viktor Wahl-
tuch'i poolt Londonis wälja pandud. Mängu-
lujud on inglaskest mõidetud juurtäkkide me-
tallist walatud. Üks partii kujutab Napole-
oni, kuningannat, jamuti ta ohwitjere ja iku-
laltjeweäge. Wastastinnas seijab Friedrich

Austria uus 5 miljoni krooniline raha.

Austria sammub oma rahaasjanduses We-
ne nõutogude radades. Raha ostumäärtus
langeb tunduiege. Nüüd on Wiini wäljaja,
et rahandäga kustumada 5 miljoni krooni wäär-
tustlijed paberrahad trükkida lastnud, ject et
miljonilijed enam ette ei löö.

Suure kuhu kuningas kohal, kuna teised kujud Preisli laartimäge esitawad.

Peale selle hümitarwa Napoleon I. male-
mängu siialdab Wähituch'i malekujude forjan-
dus weel 36 teist ajaloolist, wõi muidu tähele-
panu wäärilist malemängu. Kõigemanem neist
on puust India male, mis üle 1000 aasta wa-
na. Kõigenuem on suurest ilmarõijast, mis kae-
mitutes granaadilidudest walmistatud.

Juudi tulitõrjekomando Tallin- nas.

Weel üks uus autopriit juurde.

Senini oli juude tulitõrjajate hulgas dige
wähe, waewalt kümmeisond meest. Nüüd tah-
wad Tallinna rikkamad juudid ka ligemisar-
mastule lööle hakata. Nad asutawad jakslaste
eestujul oma tulitõrje komando. Sakslastele on
mitu jalla, nagu Mustapöide klubi, Saksa
kristlikkude noormeestelje oma j. t.

Juudid ostawad oma kulusi autopriiti. Saja-
ga juhatajaks jaab arwatawasti hr. Gudomow,
kes jennu Tallinna tulitõrjelijetis asjutamistis
oli. —oi.

W. Reite kuntrüütsöö koal. Saastikudil. Nr. 13.

Majapidamise teor. Wäitöö- ja õmblus- kühjale
20. okt. — 1. aprillini ning lühema ajalised. Sõu-
dus õmbl. malinal, naist. ja meest. juurfelidit. wäl-
googiline jne. ofatunad. Päemane ning õhtune
õppus. — ja talwepoi tald. —

Serbia troonipärija nõuab palgatõrgendust.

Iduna-Slaami wäljajes on troonipärijaga
hädas. Wiimane nõudis juba mõni lugu tagasi
palgatõrgendust. Peaminister andis mõista, et
asja üle 55 läbi wiia ei jaa. Selle peale jactis
tulewane kuningas wälitjusele sõmutirja. Pea-
minister andis asjast kuningale teada. Kuning-
gas määras prints Georgile koduse aresti.
Nüüd ei kumlanud kuningas idna ja jät-
tis Nijhi jöitmata. Nüüd ahwardab asi niikasti
kuningal, kui ta wälitjusele wäga piinlitats
minna, ject prints enne paigast ei nihfu, kui
palka tõstetajse.

Õmbleja Peeterburist

walmistab peenemaltjefelst
lõige uuema moodide järele
damaile tuale! a. ilgeie.
— ja talwepoi tald. —

HINNAD ODAWAD. NARWA MAANT. 28.

Idora Duncan ei lasta Ameerikas maale.

Mõni aeg tagasi asus tuntud Prantšuse
tantsijanna Idora Duncan Moskwa elama,
kus ta ühele Wene kirjanikule mehele läks. Sil-
juti lahkus ta ject, et Ameerika jöita. Nüüd tu-
leb teade, et teda Ameerikas maale ei ole las-
tud. On ilmsiks tulnud, et Duncan enamlaste
teenistujes seijab ja tema reisi eesmärgiks ol-
nud kommunistilise fihutustöö tegemine Amee-
rikas.

Wastutaw toimetaja G. Wellner.

Wäljaandja A. Weiler.

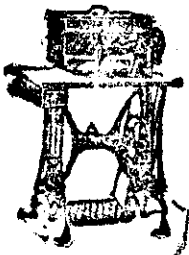
Uueste awatud naister. tübaramagasin
„Fantasie de dame“.

Suures wõlilus moodjad walmistübarad. Tellimiste watumõitmine ja kiire täitmine
uueimate Pariisi modellide järele. Töö peenemaltjefeline, korralik ja odaw. Wõetajse ka tellimisi

Kullasfepa ja Kuninga tänawa nurgal. nr. 13.

Eriteadlane (spetsialist) õmblusmasinate

mehaanikar

Peeterburis. Kõiksejati õmblus-
masinate paranduste watumõit-
mine igal ajal. Etena sootwi
peale loju parandama. On lõige-
wanemalt kuni uuema süsteemini
masinate laewutest, nõelu ja
jagustid. Tõõtraju ja jaod wõit-
malist odaw. Töö eest watumus.
Tallinn, Tšehhi tän. 5, t. 8,
(end. Wastepatuste tän.) Tõ-
nismäe lähedal.

Sindenburg 75 aastat wanaks jaanud.

6. oktoobril jai end. Saksa ülemjuhataja
Sindenburg 75 aastat wanaks. Seda päewa
pühitseti Hannoveris, kus G. praegu elab wäga
pidulikult. Jsegi talupoegade jaatunad lüi-
sid talle õnne soowimas. Põlbi näeme Saksa
kõlamchi, kes wanamehele sünnipäewaks sea-
sinti ja kudematud wõrsti kingiks toonud.

India narriraamat.

G. Haesjeli kirjastusel ilmus hiljuti Leip-
zigis „Indische Erzähler“ wõitenda andena
„Kats India narriraamatut“, Johannes Per-
teli tõlkes, millest mõned iseloomulised In-
dia narrijutud la alpool awaldame.

Õjmine nimi narriide nimikirjas.

Ühel päewal tuli jalk kaupmehi kuningas
juurde ja pakkusid hobust müüa. Kuningale
meeldisid hobused ja ta ostis nad ära, andes
ühe lathi (umbes 100.000 ruupiat) peale lau-
bo, et nad oma kodumaalt weel jarnuseid ho-
buseid laaja toots. Selle järele lahkusid kaup-
mehed kuningalinnast.

Kord kui kuningas purjus olles heas tujus
oli, lastis ta kantsleril kühide narriide nimed
kirja panna.

Kantsler wastas alandlikult: „See nimikiri
ongi mul juba olemas ja sealt leiata esimesena
Teie majesteedi nime“.

„Misparast?“ küsis kuningas.

„Naha, mis kaupmeestele peale lauba anti
unite hobuste ostmijels, ilma et findlustust nõu-
tud ja nende elufokhta järele päritud oleks, on
narriuse tõdenusjels.“

„Aga kui kaupmehed hobuse siiski toowad?“
küsis kuningas.

„Kui nad jeda tõesti teewad, siis tõmban
ma Teie majesteedi nime nimikirjast maha ja
kirjutan asemele kaupmeeste nimed.“

Kruusas papagoi.

Ühel mehel oli papagoi ja ta õpetas teda
kõnelema Persia keelt. Jga küsimise peale was-
tas papagoi: „Kas mõib siin üldse lahilust
olla?“

Mees wiis papagoi laadale, et teda seal
ära müüa, hinnaks määras ta jada ruupiat.

Papagoi meeldis ühele moghulile ja see kü-
sis papagoilt: „Kas oled ka jadat ruupiat
wäärt?“

Papagoi wastas: „Kas mõib siin üldse
lahilust olla?“

Wastus meeldis moghulile ja ta ostis pa-
pagoi ning wiis oma loju. Kuid ütlesid, mis
ta aga papagoilt küsis, jai ta ilka ainult was-
tuse: „Kas mõib siin üldse lahilust olla?“

See wiistast moghuli ja ta laubaga siise
kullunud oli, siis ütles ta südameäiega:
„See oli suur lohus, et selle papagoi ostin!“

Papagoi wastas nagu ilka: „Kas mõib sel-
les üldse lahilust olla?“

Nüüd pidi ta moghul naerma ja ta lastis
finnu wabaks.

„Globin“ on lõigerarem
lõige lüütmäär
Teie naha pehmeks ja annab hõlgawa läite.
Saada igalpool. Pealadu Eesti:
Wenad Kant, Tallinnas.